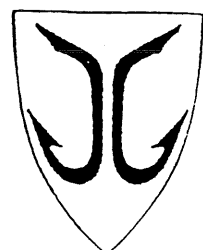
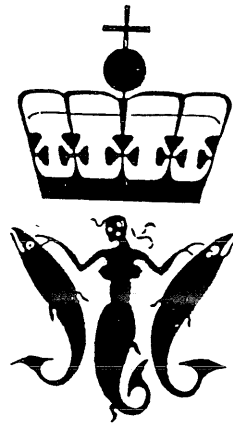

052

FISKERIDIREKTORATET
BIBLIOTEKET

25 MARS 1998

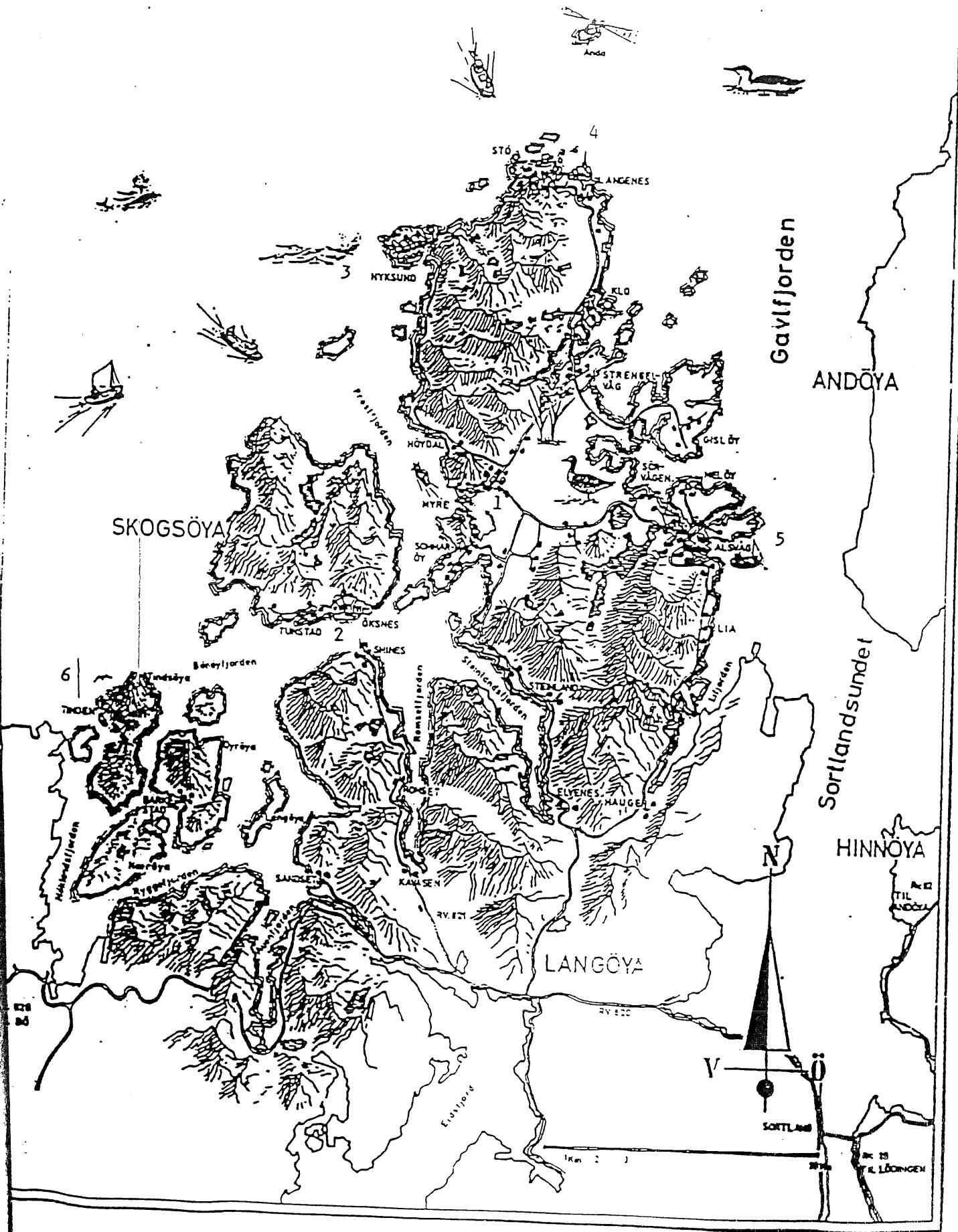
ÅRSMELDING 1993
FISKERIRETTLEDEREN I ØKSNES

4812 / 64503

ØKSNES KOMMUNE

1. MYRE - Kommunesenter
2. ØKSNES - Leirsted
3. NYKSUND - Flyttet fiskevær
4. STØ - Fiskevær med Langenes kirke
5. ALSVÅG - Alsvåg hovedgård
6. TINDEN - Fiskevær/ landhandel

INNHALDSFORTEGNELSE

1. Kort om Øksnes
2. Sammendrag
3. Sysselsettingen i næringen
 - 3.1. Fiskermanntallet
 - 3.2. Sysselsettingen i foredlingsleddet
 - 3.4. Avledet virksomhet
4. Fiskeflåten
5. Fiskeindustrien/foredlingsleddet
6. Råstoffsituasjonen/ilandført kvantum
7. Havbruksnæringen
8. Sluttkommentarer

Øksnes kommune ligger på Langøya. Kommunen omfatter den nordlige delen av øya og omfatter videre Skogsøya og øygruppen i Vestbygda mot Bø kommune.

Kommunens størrelse er på 317 km² og folketallet pr. 31.12.93 var 4.801 personer.

Variasjoner mellom slette myrområder og spisse fjell preger landskapet.

Hovedkonsentrasjonen av befolkningen er på Myre, Alsvåg, Strengelvåg og Stø.

Kommunesentret er Myre, med ca. 2500 mennesker.

Fiske og fiskeindustri er hovednæringen i Øksnes, og bærebjelken for bosetninga. Oppdrettsnæringen og virksomheter tilknyttet denne har de senere år fått vesentlig betydning for sysselsettingen i kommunen.

Det er fiskemottak på Myre, Stø, Klo, Alsvåg, Tunstad og på Barkestad. Den største delen av totalkvantumet ilandføres på Myre.

Nøkkeltall for fiskeriene i Øksnes:

Antall fiskere	383
Antall fiskeindustriarbeidere	300
Antall sysselsatte i oppdrettsnæringen	110,5
Antall fiskebedrifter	6
Fiskefartøyer	202
Ilandført kvantum 1993	25.233

Øksnes kommune ligger på Langøya og har en størrelse på 317 km² og et folketall på 4.801 personer.

Kommunen ligger gunstig til med relativ kort avstand til viktige fiskefelt.

Antall fiskere var ved årsskiftet 383.

Antall årsverk i fiskeindustrien er på 300. En oppgang på 17 fra 1992.

I oppdrettsnæringen har en 110,5 årsverk. Her har utviklingen vært positiv.

I avledet virksomhet var sysselsettingen 52 stk. Her har det vært en betydelig nedgang.

I Øksnes hadde en 64 fartøyer over 10 m. og 138 fartøyer under 10 m. Driftsformen er meget variert.

Antall eierenheter av fiskeindustri/mottaksanlegg er 6 stk.

Ilandført kvantum for 1993 var 25.233 tonn. Gjennomsnittet for de 7 foregående år var 22.312 tonn.

I oppdrett har en 6 konsesjoner for edelfisk og 2 konsesjoner for smoltproduksjon. Samlet produksjon for laks er i 1993 1.667 tonn.

Av prosjekter er det en rekke interessante, både kommunale og interkommunale. For å få en tilfredstillende utvikling på disse kreves samarbeid. "Samarbeidsånden" har vært meget god og konklusjonen på dette må være at både næringen og de kommunale myndigheter har tro på en positiv utvikling i kommunen.

3. SYSSELSETTINGEN I NÆRINGEN.

3.1. FISKERMANNTALLET.

STED	BLAD A		BLAD B	
Myre	29	(25)	262	(250)
Alsvåg	2	(2)	38	(35)
Stø	11	(8)	44	(49)
Vestbygda	9	(10)	31	(33)
Steinlandsfjord	1	(0)	8	(10)
	52	(45)	383	(377)

Tallene i parantes er for 1992.

Gjennomsnittsalderen på liste B er: 39 år. (38 år)

Gjennomsnittsalderen på liste A er: 69 år. (71 år)

Utviklingstrekk:

1985	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993
447	437	423	415	394	400	377	383

Tabellen viser en betydelig nedgang fra 1991 til 1992. Fra 1992 til 1993 er det en liten økning. Antagelsen om at nedgangen fra 1991 til 1992 skyldtest endring i manntallsforskriftene, synes dermed å være bekreftet.

3.2. SYSSELSETTING I FOREDLINGSLEDDET.

Utviklingstrekk

1961	1977	1982	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993
146	359	373	424	448	404	270	287	310	265,5	300

Kommentarer:

Iflg. statistikken steg antallet ansatte i fiskeindustrien betraktelig i tidsrommet 1961 og frem til 1980. Dette har sin naturlige bakgrunn i økt kvantum ilandført fisk samt bedre utnyttelse av råstoffet. Fra 1980 og frem til 1988 varierte antallet sysselsatte i fiskeindustrien fra 359 til 448. Toppen i sysselsettingen var 1987 som også er rekordår for

Øksnes når det gjelder ilandført kvantum. I 1989 gikk antall sysselsatte radikalt ned. En må tilbake til først på 70-tallet for å få sammenlignbare tall. En vesentlig årsak til dette ligger i slankingen av tidligere A/L Øksnes Langenes Fiskeindustri, nå Myregruppen AS. Omleggingen i drift med sikte på rasjonalisering/effektivisering bidro til reduksjon i sysselsettingen. Økning i bearbeidingsgrad kompenseres ikke reduksjon i råstofftilførselen når det gjelder sysselsettingen. I 1989 ble også ettermiddagsskiftet innstilt og dette fikk klar negativ effekt i sysselsettingsøyemed. Ettermiddagsskiftet er nå oppstartet igjen.

Økning i antall sysselsatte fra 1992 til 1993 skyldes økning i kvantum.

Fra ledelsen i bedriftene i kommunen, har det vært lagt stor vekt på jevn sysselsetting. Dette må en kunne si har lykket. Permisjoner av ansatte det siste 10-året har vært minimal. Kompetanseoppbygging har vært et sentralt element i bestrebelsene på effektiviseringsprosessen i bedriftene. Spesielt de senere år har det vært satset betydelige ressurser i denne sammenheng. Med bakgrunn i en tildels stabil arbeidsstokk innehar bedriftene pr. d.d. en kompetanse som må betraktes som svært god.

3.3. SYSSELSETTING I OPPDRETTSNÆRINGEN.

1984	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993
4	20	34	43	85	99	93	104,5	110,5

Antall sysselsatte i oppdrettsnæringen har i løpet av en 10-årsperiode steget fra 0 - 110,5 årsverk. Dette har sammenheng med at det allerede fra begynnelsen av 80-tallet var stor interesse og villighet til satsing på området. Størst betydning for sysselsettingen har vært forprodusenten Biomar AS. Også på området slakting/pakking har økningen i sysselsettingen vært stor.

3.4. AVLEDET VIRKSOMHET.

Antall årsverk i avledet virksomhet var 52 stk.

Kommentarer:

Avledet virksomhet er i denne sammenheng definert som eksportselskaper, lineegning og servicebedrifter for flåte og landanlegg.

Utviklingstrekk:

Følgende tabell viser utviklingen for fiskeflåten i Øksnes:

Lengde i m.	1986	1988	1989	1990	1991	1992	1993
0,0 - 9,9	205	146	130	103	143	139	138
10,0 - 14,9	30	30	27	29	31	31	31
15,0 - 19,9	15	16	15	15	15	15	14
20,0 - 29,9	7	7	8	9	10	10	13
Over 30 m.	5	8	7	7	6	6	6

Kommentarer:

Innen flåtesektoren har det vært positiv utvikling. Det var flere utskiftninger av større fartøy. Bl.a. ble det anskaffet et nybygg på 23,10 m.

Driftsform.

Kommunene har en variert flåte i størrelse. Også når det gjelder driftsform er variasjonene store. Endringer i driftsmønster har gått i retning hvor kvalitet prioriteres.

Flåten i Øksnes har følgende driftsopplegg (Fartøy over 10 m.)

lgn	-	1	lsn	-	1
gj	-	9	rs	-	3
j	-	5	g	-	3
lj	-	6	sn	-	4
glj	-	4	srn	-	2
sn	-	1	gn	-	1
gl	-	4	sng	-	1
gsj	-	1	r	-	2
l	-	4	t	-	6
s	-	2			

l= line, g= garn, n= not, j= juksa, s= snurrevad, r= reke-trål, t= trål.

For båter under 10 m. er hoveddriftsformen juksa. En del fartøyer mellom 8-10 m. driver også juksa i kombinasjon med garn og line.

5. FISKEINDUSTRIEN/FOREDLINGSLEDDET.

Pr. i dag har vi følgende bedrifter i virksomhet i kommunen:

- Myregruppen AS
- Sommarøy Produksjonslag
- Gunnar Klo & Co. har mottaksstasjon på Klo og Stø. Virksomheten han eier på Stø, er den tidligere bedriften Andreas Nielsen AS og Stø Fiskeindustri AS.
- Barkestad Handel
- AS Breistrand
- Alsvåg Fiskeprodukter AS. Her kjøpes forholdsvis lite fisk, da virksomheten her i det vesentlige er knyttet til edelfisk.

6. RÅSTOFFSITUASJONEN/ILANDFØRT KVANTUM.

Ilandbrakt kvantum i kommunen for 1987, 1988, 1989, 1990
1991, 1992, 1993.

	TORSK	SEI	HYSE	LANGE/ BROSME	ANNET	TOTALT	VERDI
1987	15.406	4.932	4.377	696	3.097	28.508	163.178
1988	11.499	4.607	3.893	461	3.888	24.651	136.733
1989	8.693	7.208	1.475	229	3.095	20.500	115.790
1990	5.061	6.873	666	481	5.059	18.140	110.258
1991	7.056	5.587	468	215	4.786	18.112	122.338
1992	9.723	7.058	1.764	263	2.232	21.043	126.854
1993	10.642	6.913	1.713	203	5.762	25.233	136.072

REDSKAPSSTATISTIKK:

Not	Garn	Juksa	Line	Trål	Sn.vad
2.680	2.561	865	1.906	15.285	1.936

Utviklingstrekk.

Matfiskoppdrett av laks og ørret.

Det første oppdrettsanlegget i Øksnes ble etablert i 1973. Dette var et forsøksanlegg og kom igang etter initiativ fra Vesterålen Regionråd. Havforskningsinstituttet var en viktig medspiller i forsøket. Forsøket viste at det var mulig å drive oppdrett i regionen. P.g.a. en kombinasjon av flere uheldige omstendigheter opphørte driften etter kort tid.

I 1982 fikk Skogsøy Fiskeoppdrett AS konsesjon for oppdrett. Driften kom igang i 1984 samtidig som oppstart ved Alsvåg Fiskeforedling AS. I 1986 ble det innvilget 2 konsesjoner. Selskapene Arctic Seafood AS og Stø Fiskeoppdrett AS kom i drift med sine anlegg h.h.v. 1986 - 1987. Siden konsesjonsloven ble innført har det fra Øksnes vært fremmet en rekke søknader, men p.g.a. myndighetenes begrensninger er de fleste avslått.

En konsesjon med et mindre oppdrettsvolum er inntrukket som en følge av at den ikke ble benyttet. Konsesjonen som ble gitt i forbindelse med forsøksanlegget ble først inntrukket, men ble senere frigitt som en følge av forskrifter om reetablering.

Produksjonen ved anleggene har siden oppstart utviklet seg som følger:

År	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993
Kvantum	85	128	449	783	1811	1802	1990	1667

Verdi 1992: 71,30 mill. Verdi 1993: 51,5 mill.

Utviklingen viser at produksjonen av edelfisk i Øksnes har steget sterkt. Konsesjonsvolumet som nå ligger på 48000 m³ er maksimalt utnyttet. Det er derfor å anta, såfremt myndighetene ikke gir klarsignal for nyetablering/utvidelse, at dette ikke vil stige.

Settefiskproduksjon.

Første settefiskanlegget i kommunen ble etablert i 1984/85 i Nyksund. Anlegget hadde konsesjon for produksjon av 150.000 stk. som senere ble utvidet til 250.000 stk. I 1986/87 ble et anlegg i indre Steinlandsfjord etablert. Konsesjonsvolumet for dette var på 250.000 stk. smolt.

Anlegget i Nyksund ble i 1988 begjært konkurs, men er nå i drift etter at eierne av Elvenesstrand Smolt AS har overtatt anlegget.

Matfiskoppdrett av torsk.

Et anlegg for oppdrett av torsk ble etablert i 1987 etter initiativ av fiskeindustrien på Myre. Lokale fiskere og Norges Råfisklag hadde også interesser i anlegget. Anlegget ble drevet som forsøksstasjon i nært samarbeid med div. forskningsinstitusjoner. Virksomheten er nå opphørt som følge av konkurs.

Et nytt oppdrettsanlegg for torsk i Alsvåg er nå kommet i gang.

Oppdrett av skjell.

Først på 80-tallet kom det igang et skjellanlegg i Steinlandsfjord. Det har siden vært tildelt 4 konsesjoner uten av noen av disse er blitt benyttet.

Forproduksjon.

Fra først på 80-tallet ble det ved AS Sloforedling drevet en del produksjon av ensilage for fiskeoppdrett basert på lokale råvarerressurser. Denne produksjonen er nå innstilt spesielt med bakgrunn i ustabil kvalitet på råvarene.

Biomar AS startet opp sin produksjon i 1987. Prosjektet har sin bakgrunn i ide fra AL Øksnes Langenes Fiskeindustri og VINN, Narvik. Etableringen har vært meget vellykket og selskapet har overtatt en stor andel av det norske tørrformarkedet i tillegg til noe eksport.

Slakting/pakking.

Siden 1985 har det meste av slaktingen av oppdrettsfisk vært foretatt i Alsvåg. En del slakting av fisk har foregått på Stø.

Året 1993 ble et betydelig bedre år enn 1992. Kvantumet steg med over 4000 tonn.

Aktiviteten på flåtesektoren har vært stor. Det har vært forholdsvis stor utskiftningstakt av fartøyer. Mindre fartøyer er blitt erstattet med større. Det har også vært anskaffet nye fartøyer. På landsiden har det vært en positiv utvikling. Problemene i tilknytning til Myregruppen AS synes være overkommelig og her har det vært en positiv utvikling.

Oppdrettsnæringen har hatt et godt år med en gunstig prisutvikling.

Stikkord i alle ledd såvel i industri, flåte og oppdrettsvirksomheten har vært kompetanseheving. Det har vært avholdt en del kursvirksomhet.

Fra kommunalt hold har det de senere år vært foretatt betydelige investeringer for å legge forholdene til rette for fiskeriene. Nevnes kan

- fiskerikai/serviceområde
- industrikai
- bunnkjettinger Myre havn
- kystsoneplan
- mudringsplan Myre havn

For å få en helhetlig beskrivelse av situasjonen i Øksnes må denne årsmeldingen sees i sammenheng med årsmeldingen for 1990.

Ole Vangen
Fiskerirettlederen i Øksnes.

